



> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

Leefmilieu
mevrouw M.H.J. Jacobs
Dennenstraat 124
6543 JW Nijmegen

**Directoraat-Generaal
Milieu en Internationaal**
Duurzaamheid
Afd. Regelg. en
Duurzaamheid InfoMil
Plesmanweg 1-6
Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon
J.M.A. Schrauwen
Beleidsmedewerker

T 070 - 456 0000
M +31(0)6-50483744
jolanda.schrauwen@minienm.nl

Datum **22 SEP. 2016**
Betreft antwoord brief Leefmilieu overleg pluimveesector en
onderzoek VGO

Geachte mevrouw Jacobs,

IENM/BSK-2016/205406

In uw brief van 28 juli 2016 vraagt u aandacht voor een aantal onderwerpen die zijn gerelateerd zijn aan pluimveebedrijven met uitloop. De aanleiding hiervoor is het in de kamerbrief "aanbieding rapporten gezondheidsrisico's veehouderijen" aangekondigde voornemen om over de resultaten van het onderzoek volksgezondheid en omwonenden (VGO) in overleg te treden met de pluimveesector over emissiereducerende maatregelen.

In uw brief verzoekt u om in het overleg met de pluimveesector de volgens u ontoereikende berekening van emissies in samenhang met ventilatie bij pluimveehouderijen met uitloop te bespreken en vraagt u aandacht voor een mogelijke maas in de wet die het mogelijk maakt dat bedrijven in hun drang om meer dieren te houden, overdekte uitlopen (die normaal slechts een deel van de dag open zijn) in gebruik nemen als strooiselruimtes. Daarnaast verzoekt u om een noodmaatregel te treffen door uitloopbedrijven waar sprake is van een (gedeeltelijke) natuurlijke ventilatie in de Regeling Ammoniak Veehouderij onder te brengen bij "overige huisvestingssystemen niet-batterijhuisvesting". U verzoekt tevens om de VGO-onderzoekers nader onderzoek te laten doen naar stallen met uitloop.

Doel van het VGO-onderzoek was om meer duidelijkheid te verkrijgen over mogelijke gezondheidseffecten van de veehouderij op de gezondheid van omwonenden, vooral op het gebied van infectieziekten en luchtwegaandoeningen in relatie tot luchtverontreiniging (zoals fijnstof en endotoxinen). Het VGO-onderzoek en het meest recente endotoxinenonderzoek laten zien dat er (mogelijke) verbanden zijn tussen het wonen in de omgeving van veehouderijen en de gezondheid. Naar aanleiding van deze resultaten overleggen de Staatssecretaris van Economische Zaken en ik momenteel met de pluimveesector over de mogelijkheden om de emissies van fijnstof en endotoxinen vanuit de diverse typen pluimveebedrijven terug te dringen. Wij beraden ons thans op vervolgonderzoek en zijn voornemens de Tweede Kamer dit najaar hierover, alsmede over het resultaat van het overleg met de pluimveesector, te informeren. Ik zal nagaan of het nodig is om stallen met een uitloop in vervolgonderzoek mee te nemen.



De oplossing van de door u aangekaarte problematiek van pluimveestallen met een uitloop ligt niet op het gebied van regelgeving. Pluimveestallen met een uitloop moeten voldoen aan de beschrijving van het stalsysteem (leaflet) zoals opgenomen in bijlage 1 van de Regeling ammoniak en veehouderij (Rav). Als de uitloop voor permanente huisvesting wordt gebruikt, moet ook de uitloop voldoen aan de leaflet. Als de uitloop alleen bedoeld is voor extra bewegingsruimte gelden de eisen uit de leaflet niet. Dit volgt uit voetnoot 11. Voetnoot 11 verbiedt dus niet permanente huisvesting in een uitloop. Een uitloop mag wel worden gebruikt voor permanente huisvesting, maar dan moet de uitloop voldoen aan de eisen in de leaflet. Als niet aan deze eisen wordt voldaan, kan de gemeente handhavend optreden.

De leaflet stelt geen eisen of er natuurlijk of mechanisch wordt geventileerd. De wijze van ventilatie is wel relevant voor de verspreiding van emissies. Bij de invoer van de emissiepunten van een stal in de verspreidingsmodellen voor fijnstof en geur is wel relevant of natuurlijk of mechanisch wordt geventileerd. Als een stal is voorzien van een uitloop die wordt gebruikt voor permanente huisvesting en in het verspreidingsmodel wordt gerekend met mechanische ventilatie betekent dat ook de uitloop mechanisch geventileerd moet worden. Het is een taak van het bevoegd gezag om hierop toe te zien. Er is daarom geen reden voor de door u gestelde noodmaatregel om stallen met uitloop en natuurlijke ventilatie in de categorie "overige huisvesting niet-batterijhuisvesting" onder te brengen. Zoals ik eerder aangaf, ben ik in overleg met de pluimveesector over de mogelijkheden om de emissies van fijnstof en endotoxinen terug te dringen.

Hoogachtend,

De staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu,
namens deze,

DE DIRECTEUR DUURZAAMHEID

mevr. drs. J.C.W. Vlugg

**Directoraat-Generaal
Milieu en Internationaal**
Duurzaamheid
Afd. Regelg. en
Duurzaamheid InfoMil